U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **T. F.**, zastoupené Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2016, č. j. OAM-273/ZA-ZA11-ZA16-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 7. 2017, č. j. 29 Az 30/2016 – 56,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. et Bc. Filipa Schmidta, LL. M., **se určuje** částkou 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Rozhodnutím ze dne 23. 5. 2016 žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové. Namítala, že žalovaný posoudil její žádost o udělení mezinárodní ochrany zcela nedostatečně a jeho odůvodnění je postaveno na nesprávných premisách. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uvedla válku ve vlasti a skutečnost, že nemá kde bydlet, ani kde pracovat, v ČR se nachází její přítel a rodina a je zde socializována. V souvislosti se zněním § 3 správního řádu namítala, že se žalovaným shromážděné podklady vztahují zejména k popisnému dění a vývoji situace na Ukrajině, neřeší však

otázky rozhodné pro obavy žalobkyně z návratu do země původu. O situaci rusky hovořící menšiny na Ukrajině si žalovaný nezajistil žádné relevantní informace, některé zdroje pak závěry žalovaného o bezpečnostní situaci vyvracejí a žalobkyně namítá nedostatečně zjištěný stav věci. Žalobkyně namítala, že přes 1 milion původních obyvatel Donbasu uprchlo před válkou, ukrajinskými vojsky i vládou, a to nikoliv na jiné místo na Ukrajině, ale pryč ze země do Ruské federace. Mnohá ukrajinská města prožívají zvýšené obavy před útoky teroristických ruských jednotek.

[3] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Podle soudu z obsahu správního rozhodnutí, jakož i z rozhodnutí žalovaného, je jednoznačně patrné, že si obstaral veškeré stěžovatelkou namítané podklady a jejími námitkami se výslovně zabýval. Krajský soud v této věci odkázal na příslušné části správního rozhodnutí. Udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým důvodem legalizace pobytu na území České republiky, z přesně vymezených důvodů, přičemž žalobkyně ve své žádosti ani při pohovoru neuvedla skutečnosti, pro které by jí mohl žalovaný udělit azyl podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Neuvedla ani žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by mohla být azylově relevantním způsobem pronásledována. Podle soudu ze stěžovatelkou uváděných skutečností neplyne, že by žalobkyni po jejím návratu hrozilo nebezpečí z pronásledování z důvodu její národnosti. Pokud by měla jakékoliv problémy ze strany nestátních původců pronásledování, má možnost se obrátit o pomoc na k tomu příslušné státní orgány, přičemž neuvedla žádné objektivní překážky, které by jí měly bránit v kontaktování kompetentních ukrajinských orgánu. Za důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani zhoršenou bezpečnostní situaci na východní Ukrajině. Rozhodnutí o udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 azylového zákona je věcí správního uvážení, přičemž žalovaný řádně zjistil a následně přezkoumatelným způsobem posoudil sociální, ekonomickou situaci žalobkyně. Rovněž možnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalovaný přesvědčivě zdůvodnil.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelka opakovaně vyjádřila své obavy vztahující se k projevům diskriminace, které jsou často podporovány ukrajinskou vládou, vůči příslušníkům ruskojazyčné menšiny, ke které sama patří. Žalovaný pochybil, když si v této otázce (v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu) neobstaral dostatečné podklady pro vydání svého rozhodnutí.

[6] Stěžovatelka namítá, že jako vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu musí být hodnocena situace, kdy by její vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky – konkrétně článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských

práv a základních svobod. Správní orgán se ve svém rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany vůbec nezabýval možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d), tedy tím, zda by vycestování stěžovatelky nebylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti setrval na dosavadní argumentaci a ztotožnil se s právními závěry krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud dlouhodobě zaujímá stanovisko, že u nestátních subjektů, jakožto původců pronásledování musí k podmínce samotného pronásledování přistoupit také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. V této věci lze odkázat například na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého: *„Aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“* V rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, Nejvyšší správní soud uvedl, že skutečnost, že *„žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“*

[11] K možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů na Ukrajině vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí *ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62*, když uvedl: *„pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před*

vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není (...), žadatel musí v pohovoru se žalovaným uvést, proč se na poskytovatele ochrany s žádostí neobrátil; břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (či nedostatečnosti) ochrany v zemi původu tudíž leží na straně [žadatele]." Nejvyšší správní soud dále v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36 uvedl: „*V případě Ukrajiny se ovšem nejedná o zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty.*"

[12] K namítané aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud v obecné rovině vyjadřoval již mnohokrát. Lze odkázat například na usnesení ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 - 25, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, či ze dne 14. 5. 2015, č. j. 9 Azs 36/2015 - 36. V usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, pak uvedl: „*(n)a Ukrajině (...) probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*"

[13] Možností udělení doplňkové ochrany z důvodu ochrany soukromého a rodinného života se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 - 28, č. 2836/2013 Sb. NSS, ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010, ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010.

[14] Ve stěžovatelkou namítaném rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, Nejvyšší správní soud připustil, že již pouhá nutnost vycestování cizince z území České republiky pro něj může představovat nepřiměřený zásah do jeho rodinného či soukromého života. Ve vztahu k možnému porušení mezinárodních závazků České republiky a naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany se však bez přistoupení dalších okolností bude jednat o velmi výjimečný institut. Žalovaný i krajský soud se touto otázkou zabývali dostatečně, současně zohlednili ekonomickou a bezpečnostní situaci na území Ukrajiny. Ani Nejvyšší správní soud neshledal výjimečné důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu výše uvedené judikatury.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Všechny stěžovatelkou namítané otázky již byly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to bezrozporně. Soud neshledal důvod pro judikaturní odklon ani žádné zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a není tedy důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovatelce byl v řízení před městským soudem jako zástupce ustanoven Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M., advokát se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) v částce 3.100 Kč, a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč a částka 714 Kč představující 21% DPH, jíž je advokát plátcem. Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 4.114 Kč, částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. února 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu